

Dosarul nr. 2ra-601/19

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (C. Valah)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (S. Gîrbu, G. Dașchevici, L. Bulgac)

ÎNCHEIERE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării informației și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” și s-a menținut hotărârea din 27 octombrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău,

constată:

La 02 octombrie 2015, Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării informației și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la 13 august 2015 a solicitat de la pârât furnizarea unor informații de interes public, cu privire la condamnările Republicii Moldova la Curtea de la Strasbourg și anume: - cauza Buhaniuc c. Moldovei (hotărârea din 28 ianuarie 2014) - numele persoanelor care au maltratată reclamantul; ofițerul de urmărire penală și procurorul care au examinat plângerea reclamantului privind maltratarea; - cauza Vasîlca c. Moldovei (hotărârea din 11 februarie 2014) - ofițerul de urmărire penală și procurorul care au examinat plângerea privind decesul fiului; judecătorul de instrucție care a pronunțat încheierea din 20 august 2010; - cauza Ziaunys c. Moldovei (hotărârea din 11 februarie 2014), judecătorii care au pronunțat decizia din 17 iunie 2006 a Curții Supreme de Justiție; - cauza Sandu c. Moldovei (hotărârea din 11 februarie 2014) judecătorul care a pronunțat sentința din 17 aprilie 2007 a Judecătoriei Botanica; judecătorii care au

pronunțat decizia din 31 mai 2007 a Curții de Apel Chișinău; judecătorii care au pronunțat decizia din 24 octombrie 2007 a Curții Supreme de Justiție; - cauza Kenzie Global Limited LTD c. Moldovei (hotărârea din 08 aprilie 2014) - judecătorii care au pronunțat decizia Curții Supreme de Justiție din 09 noiembrie 2006; -cauza Radu c. Moldovei (hotărârea din 15 aprilie 2014) - judecătorii care au pronunțat hotărârea din 06 iunie 2004 a Judecătoriei Centru; judecătorii care au pronunțat decizia din 10 mai 2007 a Curții Supreme de Justiție; - cauza Tripaduș c. Moldovei (hotărârea din 22 aprilie 2014) - judecătorul care a eliberat mandat de arest în privința reclamantului; judecătorii Curții de Apel Chișinău care au examinat recursul reclamantului; - cauza Gavrilița c. Moldovei (hotărârea din 22 aprilie 2014) - judecătorii Curții Supreme de Justiție care au examinat în ordine de recurs acțiunea civilă privind compensarea prejudiciilor cauzate în urma maltratării; - cauza Ciorap c. Moldovei nr. 4 (hotărârea din 08 iulie 2014) - judecătorii Curții Supreme de Justiție care au examinat în ordine de recurs cauza reclamantului; - cauza Tcaci c. Moldovei (hotărârea din 15 iulie 2014) - numele persoanelor care au maltratat reclamantul; ofițerul de urmărire penală și procurorul care au examinat plângerea reclamantului privind maltratarea; - cauza Ninescu c. Moldovei (hotărârea din 15 iulie 2014) - judecătorul care a eliberat mandat de arest în privința reclamantului; judecătorii Curții de Apel Chișinău care au examinat recursul reclamantului; -cauza Cornea c. Moldovei (hotărârea din 22 iulie 2014) - judecătorii care au pronunțat decizia din 08 iunie 2006 a Curții de Apel Chișinău; judecătorii care au pronunțat decizia din 15 noiembrie 2006 a Curții Supreme de Justiție; - cauza Bulgara c. Moldovei (hotărârea din 30 septembrie 2014) - numele persoanelor care au maltratat reclamantul; ofițerul de urmărire penală și procurorul care au examinat plângerea reclamantului privind maltratarea; - cauza Urechean și Pavlicenco c. Moldovei (hotărârea din 02 decembrie 2014) - judecătorii care au scos de pe rol acțiunile reclamantilor.

Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” a susținut că, prin răspunsul din 09 septembrie 2015, Agentul guvernamental a refuzat furnizarea informației solicitate în lipsa unor motive întemeiate, prin ce a încălcat dreptul de acces la informația de interes public sporit.

Reclamanta a solicitat constatarea încălcării dreptului de acces la informația solicitată prin cererea din 13 august 2015, obligarea furnizării informației și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 octombrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 01 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” și menținută hotărârea din 27 octombrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Prin decizia din 19 iulie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului”, casată decizia din 01 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău și trimisă cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” și menținută hotărârea din 27 octombrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

Prin decizia din 24 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului”, casată decizia din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și restituită cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” și menținută hotărârea din 27 octombrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

În susținerea poziției date, instanța de apel a relevat că acțiunea înaintată de Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” este neîntemeiată, deoarece, potrivit art.10 (4) din Legea nr.151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul Guvernamental, „Prevederile Legii nr.982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație se aplică corespondenței dintre Agentul guvernamental și Curtea Europeană, precum și materialelor din dosarele ce se află în procedura Agentului guvernamental pînă la devenirea definitivă a hotărârii sau a deciziei Curții Europene. După devenirea definitivă a hotărârii sau a deciziei Curții Europene, informația solicitată poate fi obținută de la autoritatea emitentă sau de la alte autorități în sarcina cărora se află păstrarea acesteia”.

La caz, prin cererea din 13 august 2015, asociația reclamantă a solicitat furnizarea de către Agentul guvernamental a informației care se conține în materialele din dosarele pe care Curtea Europeană a emis decizii în anul 2014, adică pe cauzele în care deciziile Curții Europene devenise deja la acel moment definitive. Respectiv, această informație nu mai putea fi solicitată de la Agentul guvernamental, ci de la autoritățile emitente sau de la alte autorități la care se păstrează această informație.

Pe lângă cele enunțate, Colegiul a mai reținut și faptul că potrivit solicitării din 13 august 2015, informația solicitată este catalogată de Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” ca informație ce vizează persoanele responsabile de condamnarea Moldovei la CtEDO. Însă, o atare informație nu deține nici Ministerul Justiției și nici Agentul guvernamental. În așa situație, nu există careva temeii legal de a obliga pârâtul să elibereze această informație. Or, în caz contrar, instanța ar emite o hotărâre inexecutabilă din start, fapt apreciat de instanță, prin prisma art.6 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului și a Libertăților Fundamentale, ca o violare a dreptului la un proces echitabil .

Din considerentele menționate, Colegiul a conchis ca fiind legală și întemeiată hotărârea primei instanțe, iar argumentele invocate de apelant reprezintă o reiterare a celor indicate în instanța de fond, motiv din care cererea de apel urmează a fi respinsă cu menținerea hotărârii din 27 octombrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău.

La 22 ianuarie 2019, Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” a declarat recurs împotriva deciziei din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului, recurenta a indicat dezacordul cu decizia instanței de apel, pe care o consideră ilegală, și pasibilă casării.

În susținerea poziției date, a relevat că motivarea deciziei contestate este neîntemeiată, abuzivă și arbitrară. Or, instanța de apel nu a ținut cont de îndrumările date de instanța ierarhic inferioară, iar repetând erorile comise prin soluția casată, se

ajunge la exercitarea repetată a căilor de atac și prelungirea duratei soluționării cauzei în mod nepermis.

La fel, a menționat că hotărârea instanței de fond și decizia instanței de apel nu cuprind explicit motivele de drept care au format convingerea acestora, acestea nefiind descrise, analizate și apreciate, iar motivarea fiind înlocuită cu fraze generale, tipizate.

Totodată, recurenta a invocat că la emiterea hotărârii și deciziei contestate ale instanțelor ierarhic inferioare, fondul cauzei a fost judecat superficial, iar deoarece motivarea este un element esențial al unei hotărâri judecătorești, scopul său fiind de a fundamenta și a explica măsurile luate de instanța de judecată și trebuie să aibă putere de convingere, aceasta semnificând o garanție pentru părți că cererile lor au fost analizate și oferă posibilitatea controlului de către instanțele superioare, lipsa acesteia atrage casarea hotărârii contestate.

În final, Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” a concluzionat că instanța de apel nu a examinat integral și luat în considerație toate probele și circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei. Astfel, circumstanțele menționate pot fi considerate ca motive întemeiate de admitere a prezentei cereri de recurs.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 15 noiembrie 2018 și publicată pe pagina web a instanței de apel la 26 noiembrie 2018.

În aceste circumstanțe recursul, declarat de Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” la 22 ianuarie 2019, se consideră în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Asociația Obștească „Juriștii pentru Drepturile Omului” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat